

Esas Sayısı : 2017/20

Karar Sayısı : 2018/75

Karar Tarihi: 5/7/2018

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Engin ALTAY, Levent GÖK ve Özgür ÖZEL ile birlikte 121 milletvekili (2017/20)

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURANLAR:

1. Bakırköy 19. İş Mahkemesi (E.2018/4)
2. Bakırköy 31. İş Mahkemesi (E.2018/29)

DAVA ve İTİRAZLARIN KONUSU:

A. 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Birlikçilik Kanunu'nun;

1. 3. maddesinin (8) numaralı fıkrasının,
2. 4. maddesinin;
 - a. (2) numaralı fıkrasının (a) bendinin,
 - b. (3) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin,
3. 10. maddesinin (4) numaralı fıkrasının,
4. 12. maddesinin 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 176. maddesiyle değiştirilen (6) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "...uzmanlık dalında..." ibaresinin,

B. 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun;

1. 266. maddesinin (1) numaralı fıkrasına, 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Kanun'un 49. maddesiyle eklenen üçüncü cümlelerin,
2. 6754 sayılı Kanun'un 50. maddesiyle değiştirilen 268. maddesinin 694 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 161. maddesiyle değiştirilen (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "...uzmanlık dalında..." ibaresinin,

Anayasa'nın 2., 9., 10., 13., 36., 48., 49. ve 138. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi talepleridir.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

İptali talep edilen kuralların da yer aldığı;

A. 6754 sayılı Kanun'un 3., 4., 10. ve 12. maddelerinin ilgili bölümleri şöyledir:

“MADDE 3- ...

(8) Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi ile bu Sisteme entegre bilişim sistemleri veya yazılımlar vasıtasıyla ulaşılabilen bilgiler veya çözülebilen sorunlar için bilirkişiye başvurulamaz.”

“MADDE 4- (1) Bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere Bilirkişilik Danışma Kurulu kurulmuştur.

(2) Danışma Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur:

a) **Adalet Bakanlığı Müsteşarı**

b) **Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreteri**

c) **Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürü**

ç) **Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürü**

d) **Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu tarafından Yargıtay ceza ve hukuk dairelerinden seçilen birer üye olmak üzere toplam iki kişi**

e) **Danıştay Başkanlık Kurulu tarafından Danıştay idari dava daireleri ve vergi dava dairelerinden seçilen birer üye olmak üzere toplam iki kişi**

f) **Yükseköğretim Kurulu tarafından üniversitelerin öğretim üyeleri arasından seçilen toplam üç kişi**

g) **Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi tarafından, istekleri bulunan, bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinde görev yapan birer hâkim olmak üzere seçilen toplam iki kişi**

ğ) **Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi tarafından, istekleri bulunan ve birinci sınıf olan; adli yargı ilk derece hukuk ve ceza mahkemelerinde görev yapan birer hâkim, bir Cumhuriyet savcısı ve idari yargı ilk derece idare ve vergi mahkemelerinde görev yapan birer hâkim olmak üzere seçilen toplam beş kişi**

h) **Adalet Bakanlığı tarafından Adli Tıp Kurumunda görev yapanlar arasından seçilen bir kişi**

ı) **Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunda görev yapanlar arasından seçilen bir kişi**

i) **İçişleri Bakanlığı tarafından Jandarma Genel Komutanlığı Jandarma Kriminal Daire Başkanlığında ve Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Daire Başkanlığında görev yapanlar arasından birer olmak üzere seçilen toplam iki kişi**

j) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından avukatlar arasından seçilen bir kişi

k) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu tarafından mühendis veya mimarlar arasından seçilen bir kişi

l) Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği Yönetim Kurulu tarafından serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirler arasından seçilen bir kişi

m) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu tarafından seçilen bir kişi

n) Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu Yönetim Kurulu tarafından seçilen bir kişi

o) Türk Tabipleri Birliği Yönetim Kurulu tarafından seçilen bir kişi

(3) **Danışma Kurulunun Başkanı Adalet Bakanlığı Müsteşarıdır.** Müsteşar gerekli gördüğünde yardımcılarında birini Kurula başkanlık etmek üzere görevlendirebilir. Başkan, Danışma Kurulunu temsil eder ve Kurul toplantılarının gündemini belirler.

...

“MADDE 10- ...

(4) **Hukuk öğrenimi görmüş kişiler, hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduğunu ve birinci fıkradaki şartları taşıdığını belgelendirmediği takdirde, bilirkişilik siciline ve listesine kaydedilemez.”**

“MADDE 12- (1) Bilirkişilik sicilinde aşağıdaki hususlar ile gerekli görülen diğer bilgiler yer alır:

...

(6) Bölge kurulunun hazırladığı listede bilgisine başvurulacak **uzmanlık dalında** bilirkişi bulunmaması hâlinde, diğer bölge kurulları bilirkişilik listelerinden, burada da bulunmaması hâlinde, 10 uncu maddenin (d), (e) ve (f) bentleri hariç birinci fıkrasında yer alan şartları taşımak kaydıyla listelerin dışından bilirkişi görevlendirilebilir. Listelerin dışından görevlendirilen bilirkişiler, bölge kuruluna bildirilir.

...”

B. 6100 sayılı Kanun’un 266. ve 268. maddeleri şöyledir:

“MADDE 266- (1) Mahkeme, çözümünü hukuk dışında, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde, taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden, bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına karar verir. (Değişik cümle: 3/11/2016-6754/49 md.) Ancak genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamaz. (Ek cümle: 3/11/2016-6754/49 md.) **Hukuk öğrenimi görmüş kişiler, hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduğunu belgelendirmedikçe, bilirkişi olarak görevlendirilemez.”**

(1) *Bilirkişiler, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirkişilik bölge kurulu tarafından hazırlanan listede yer alan kişiler arasından seçilir. Ancak kendi bölge listesinde ilgili uzmanlık alanında bilirkişi olmasına rağmen diğer bir bölgedeki bilirkişinin, görevlendirme yapılan yere daha yakın bir mesafede bulunması durumunda, bu listeden de görevlendirme yapılabilir.*

(2) *Bölge kurulunun hazırladığı listede bilgisine başvurulacak uzmanlık dalında bilirkişi bulunmaması hâlinde, diğer bölge kurullarının listelerinden; burada da bulunmaması hâlinde, Bilirkişilik Kanununun 10 uncu maddesinin (d), (e) ve (f) bentleri hariç birinci fıkrasında yer alan şartları da taşımak kaydıyla listelerin dışından bilirkişi görevlendirilebilir. Listelerin dışından görevlendirilen bilirkişiler, bölge kuruluma bildirilir.*

(3) *Kanunların görüş bildirmekle yükümlü kıldığı kişi ve kuruluşlara görevlendirildikleri konularda bilirkişi olarak öncelikle başvurulur. Ancak kamu görevilerine, bağlı oldukları kurumlarla ilgili dava ve işlerde, bilirkişi olarak görev verilemez.”*

II. İLK İNCELEME

A. E.2017/20 Sayılı Dava Yönünden

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRCÜ, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ’in katılımlarıyla 9/2/2017 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğü durdurma talebinin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

B. E. 2018/4 Sayılı Başvuru Yönünden

2. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRCÜ, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ’in katılımlarıyla 18/1/2018 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğü durdurma talebinin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

C. E. 2018/29 Sayılı Başvuru Yönünden

3. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRCÜ, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ’in katılımlarıyla 15/3/2018 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının

incelenmesine, yürürlüğü durdurma talebinin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. BİRLEŞTİRME KARARLARI

A. E. 2018/4 Sayılı Başvuru Yönünden

4. A. 6754 sayılı Kanun'un;

1. 3. maddesinin (8) numaralı fıkrasında yer alan "...veya çözülebilen sorunlar..." ibaresinin,

2. 10. maddesinin (4) numaralı fıkrasının,

3. 12. maddesinin 694 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 176. maddesiyle değiştirilen (6) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "...uzmanlık dalında..." ibaresinin,

B. 6100 sayılı Kanun'un;

1. 266. maddesinin (1) numaralı fıkrasına 6754 sayılı Kanun'un 49. maddesiyle eklenen üçüncü cümlelerin,

2. 6754 sayılı Kanun'un 50. maddesiyle değiştirilen 268. maddesinin 694 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 161. maddesiyle değiştirilen (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "...uzmanlık dalında..." ibaresinin,

iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi talebiyle yapılan itiraz başvurusuna ilişkin E.2018/4 sayılı davanın aralarındaki hukuki irtibat nedeniyle E.2017/20 sayılı dava ile BİRLEŞTİRİLMESİNE, esasın kapatılmasına, esas incelemenin E.2017/20 sayılı dosya üzerinden yürütülmesine 18/1/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

B. E. 2018/29 Sayılı Başvuru Yönünden

5. A. 6754 sayılı Kanun'un;

1. 3. maddesinin (8) numaralı fıkrasının

2. 10. maddesinin (4) numaralı fıkrasının,

3. 12. maddesinin 694 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 176. maddesiyle değiştirilen (6) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "...uzmanlık dalında..." ibaresinin,

B. 6100 sayılı Kanun'un;

1. 266. maddesinin (1) numaralı fıkrasına 6754 sayılı Kanun'un 49. maddesiyle eklenen üçüncü cümlelerin,

2. 6754 sayılı Kanun'un 50. maddesiyle değiştirilen 268. maddesinin 694 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 161. maddesiyle değişiklik yapılan (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "...uzmanlık dalında..." ibaresinin,

iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi talebiyle yapılan itiraz başvurusuna ilişkin E.2018/29 sayılı davanın aralarındaki hukuki irtibat nedeniyle E.2017/20 sayılı dava ile BİRLEŞTİRİLMESİNE, esasın kapatılmasına, esas incelemenin E.2017/20 sayılı dosya üzerinden yürütülmesine 15/3/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

IV. ESASIN İNCELENMESİ

6. Dava dilekçesi, başvuru kararları ve ekleri, Raportör Cengiz ERTEN tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, dava ve itiraz konusu kanun hükümleri, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüldüğü düşünüldü:

A. Genel Açıklama

7. 6754 sayılı Kanun'un 1. maddesinde bu Kanun'un amacı bilirkişilerin nitelikleri, eğitimi, seçimi ve denetimine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ile bilirkişilik için etkin ve verimli bir kurumsal yapı oluşturulması olarak açıklanmaktadır.

8. 6754 sayılı Kanun'un 2. maddesinde bilirkişi "*çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde oy ve görüşünü sözlü veya yazılı olarak vermesi için başvurulmuş gerçek veya özel hukuk tüzel kişisi*" olarak tanımlanmıştır. 6100 sayılı Kanun'un 266. maddesinin (1) numaralı fıkrasında da bilirkişi; *çözümü hukuk dışında, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde, mahkemece taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden oy ve görüşünün alınmasına karar verilen üçüncü kişi olarak ifade edilmektedir.*

9. 6100 sayılı Kanun'un 266. maddesi gereğince bilirkişiye başvurulmasına hâkimin karar vereceği, 6100 sayılı Kanun'un 282. maddesinde de hâkimin bilirkişinin oy ve görüşünü diğer delillerle birlikte serbestçe değerlendireceği belirtilmektedir. Bu hükümlere göre bilirkişi incelemesi takdirli deliller arasındadır ve kanunlarda öngörülen durumlar dışında bilirkişiye başvurulması zorunlu değildir. Bilirkişi incelemesi gerekli görüldüğünde de inceleme sonucunda sunulan bilirkişinin görüşü hâkimi bağlamaz.

10. 6754 sayılı Kanun'un 3. maddesinin (3) numaralı fıkrası ile 6100 sayılı Kanun'un 266. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde açıklandığı üzere genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamaz.

11. 6754 sayılı Kanun'un 12. maddesinin (5) numaralı fıkrası ile 6100 sayılı Kanun'un 268. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre bilirkişiler, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirkişilik bölge kurulu tarafından hazırlanan listede yer alan kişiler arasından seçilir. Böylece idari ve adli yargı yolları için geçerli yeni bir bilirkişilik sistemi benimsenmiş, adli ve idari yargıda görev alacak bilirkişilerin tek bir kaynaktan toplanarak bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas

almak suretiyle kurulan bilirkişilik bölge kurullarınca hazırlanan listelerden görevlendirilmesi esası kabul edilmiştir.

12. 6754 sayılı Kanun'un 6. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi gereğince bilirkişilik hizmetlerine ilişkin temel ve alt uzmanlık alanları, (b) bendi gereğince ise temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin sahip olması gereken nitelikler, Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan Bilirkişilik Daire Başkanlığı tarafından tespit edilmektedir.

B. 6754 Sayılı Kanun'un 3. Maddesinin (8) Numaralı Fıkrasının İncelenmesi

1. İptal Taleplerinin Gerekçeleri

13. Başvuru kararlarında özetle, kanun koyucunun özel uzmanlık gerektiren yargılamalarda hesaplamaların bizzat hâkimler tarafından yapılmasını hedeflediği ancak hesap raporlarının çözümü özel bilgiyi gerektirdiğinden hesap bilirkişilerinin görevlendirilmesinin zorunluluk arz ettiği, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi'nde (UYAP) belirtilen yasal düzenleme gereğince eklenen hesap tablosunun/sistem raporunun uyumsuzlukları hesaplamada yetersiz olduğu, bazı durumlarda doğru sonucu vermeyeceği, yargılamanın bir süjesi olan hâkimin yargılamayı yürüten ve hüküm veren kişi olarak tarafların ispat araçları arasında bulunan bilirkişi delili neticesinde ortaya çıkacak raporu hazırlamasının yasal yönden mümkün olmadığı, bilirkişi raporu sayesinde tarafların itirazlarını sunabilecekleri ve hukuki dinlenme haklarını kullanabilecekleri, aksi takdirde bu hakkın ihlal edileceği, UYAP'a entegre edilmiş yazılımlar kullanılarak hazırlanacak raporların ihsası reye ve bunun sonucunda hâkimin reddi itirazları ile karşılaşmaya sebebiyet vereceği, taraflarca denetlenemeyeceği, ülke gerçekleri ve hâlihazırdaki usul kuralları ile uyuşmayan, alt yapısı oluşturulmadan hayata geçirilen bu düzenlemenin her dosyada hâkimin tüm verileri inceleyerek hesaplama yapması ve alacak kalemlerini hesaplaması nedeniyle mahkemelerdeki iş yükünü artırarak yargılamanın makul sürede bitirilmesini engelleyeceği belirtilerek kuralın Anayasa'nın 2., 9., 36. ve 138. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

14. İtiraz konusu kural, UYAP ile bu sisteme entegre bilişim sistemleri veya yazılımlar vasıtasıyla ulaşılabilen bilgiler veya çözülebilen sorunlar için bilirkişiye başvurulamayacağı öngörmektedir.

15. Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti olduğu belirtilmiştir. Hukuk devleti eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuk kurallarıyla kendini bağlı sayan ve yargı denetimine açık olan devlettir.

16. Anayasa'nın 9. maddesinde yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı belirtilmiştir.

17. Anayasa'nın 36. maddesinin birinci fıkrasında "*Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.*" denilerek yargı organlarına davacı ve davalı olarak başvurabilme hakkı ve bunun doğal sonucu olarak da iddia, savunma ve adil yargılanma hakkı güvence altına alınmıştır. Bu düzenleme ile güvence altına alınan hak arama özgürlüğü, kendisi bir temel hak niteliği taşımasının ötesinde diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmayı ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden birisidir.

18. Anayasa'nın 138. maddesinin birinci fıkrasında; hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları, Anayasa'ya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verecekleri, ikinci fıkrasında hiçbir organ, makam, merci veya kişinin yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı belirtilerek hukuk devleti olmanın zorunlu bir gereği olan yargı bağımsızlığı teminat altına alınmıştır.

19. Anayasa'nın 141. maddesinin son fıkrasında "*Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir.*" denilerek yargılama maliyetinin en düşük şekilde olmasının ve bu sürecin mümkün olan en hızlı yöntemlerle gerçekleştirilmesinin yargının görevlerinden olduğu ifade edilmiştir.

20. Hâkim, bilirkişinin görüşünü ve raporunu serbest bir şekilde takdir etme yetkisine sahiptir. Bu durumda çözümü özel veya teknik bilgi gerektiren hususlarda mahkemelerin kullanımına sunulan sistemler veya yazılımlar aracılığı ile uyuşmazlığın çözümü mümkün ise bilirkişiye başvurulması gerektiği söylenemez. Söz konusu sistemler veya yazılımlar bu konuda uzman olan kişilerce hazırlandığından bu programların kullanılmasının hâkimin uzmanı olmadığı bir hususu çözmesi şeklinde nitelendirilmesi mümkün değildir. Kaldı ki hâkimin asli görevi hukuku resen uygulayarak uyuşmazlığı çözmektir. Ayrıca bu sistemlerde veya yazılımlarda eksiklik ya da yanlışlık olduğu, programın hatalı kullanıldığı iddialarına karşı kanun yollarında inceleme yapılabileceğinden kuralın tarafların adil yargılanma haklarını zedelediği de söylenemez.

21. Hukuk devletinde kamusal her yetkinin hukuka uygun kullanılması gerektiği gibi mahkemelerin de önelerine gelen uyuşmazlıklar hakkında karar verirken ilgili kanunlara uyma yükümlülüğü vardır. Anayasa'nın 138. maddesinde; hâkimlerin Anayasa'ya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verecekleri belirtilmiştir. Bu nedenle bilirkişiye başvurulamayacağına ilişkin yasağa uyularak kuralda belirtilen bilişim sistemleri veya yazılımlar ile sorunların bizzat mahkeme tarafından çözülmesinin yargı bağımsızlığını ihlal eden bir yönü bulunmamaktadır.

22. UYAP ile bu sisteme entegre bilişim sistemleri veya yazılımlar vasıtasıyla özel bilgilerin veya teknik bilgilerin elde edilmesi, bu suretle bilirkişiye gerek kalmaksızın sorunun çözülmesi söz konusudur. Eğer mahkeme, sorunu bilirkişi yerine sözü edilen sistemler ve yazılımlar aracılığı ile çözebiliyorsa yargılama sürecinin daha az masrafla ve daha hızlı bir biçimde sonuçlandırılması da sağlanmış olacaktır.

23. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2., 9., 36. ve 138. maddelerine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

C. 6754 Sayılı Kanun'un 4. Maddesinin (2) Numaralı Fıkrasının (a) Bendinin ve (3) Numaralı Fıkrasının Birinci Cümlesinin İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

24. Dava dilekçesinde özetle Birlikli Danışma Kurulu üyesi ve aynı zamanda bu Kurulun başkanı olan Adalet Bakanlığı Müsteşarının siyasi bir kimliğinin bulunduğu, Kanun uyarınca Müsteşarın, birliklilerin listede olup olmamasına karar vermesinin ve Birliklilik Daire Başkanlığının görev alanına giren konularla ilgili önerilerde bulunabilmesinin bağımsız olması gereken yargılama sürecini etkileyeceği, kurallar ile Kurulun yargıya müdahalesine kanuni zemin hazırlandığı, birliklilik görevinin bağımsızlığına ve tarafsızlığına gölge düşürüldüğü, muhakemenin adil bir şekilde neticelenmesi açısından birliklilerin bağımsız ve tarafsız olmasının hayati önem taşıdığı, bireylerin hak arama hürriyeti ve adil yargılanma hakkı yönünden birliklilik kurumunun her türlü siyasi baskıdan arı bir şekilde düzenlenmesi gerektiği belirtilerek kuralların Anayasa'nın 2., 36. ve 138. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

25. Adalet Bakanlığı Müsteşarının Birliklilik Danışma Kurulunun üyesi ve aynı zamanda başkanı olması dava konusu kuralları oluşturmaktadır.

26. Kanun'un 5. maddesine göre Birliklilik Danışma Kurulu, birliklilik hizmetlerinin yürütülmesinde yaşanan sorunların çözümü, Birlikli Daire Başkanlığının görev alanına giren konular ile Daire Başkanlığının ve bölge kurullarının yıllık faaliyetleri hakkında önerilerde bulunmak, kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak üzere oluşturulmuş bir kuruldur. Kanun'un 4. maddesinde; Kurulun Adalet Bakanlığını, yargıyı, değişik kurum, kurul, meslek odaları ve birlikleri temsil eden toplam yirmi sekiz üyeden meydana geleceği, üyelerin seçim usulü, süreleri, toplantı zamanları ve sekreteryaya hizmetlerinin Birliklilik Daire Başkanlığı tarafından yerine getirileceği açıklanmıştır.

27. Birliklilik Danışma Kurulunun görevlerinin düzenlendiği 5. madde göz önünde bulundurulduğunda Kurula tanınan görevlerin icra edilmesi değil Kurulun önerilerde bulunması biçiminde olduğu anlaşılmaktadır. Kaldı ki Kurulun hem üyesi hem de başkanı olan Adalet Bakanlığı Müsteşarı -Anayasa Mahkemesinin 29/4/1993 tarihli ve E.1992/39 K.1993/19 sayılı kararında açıklandığı üzere- Bakanlık hizmetlerinin yürütülmesinde bakana yardımcı olması ve Anayasa uyarınca Hâkimler ve Savcılar Kurulunun tabii üyeliği sıfatını taşıması nedeniyle "*meslekten yetişmiş ve teminatl uzman olduğu için bakanlığın en yetenekli ve sürekli ögesi*" sayılan diğer bakanlık müsteşarlarından farklı bir hukuksal konumda bulunmaktadır.

28. Kuvvetler ayrılığı ilkesi, erklerin birbirleriyle bağlantısız bir şekilde çalışmalarını değil aksine Anayasa'nın Başlangıç'ında belirtildiği üzere medeni bir işbölümü ve işbirliği içinde çalışmalarını gerektirmektedir. Bu çerçevede yürütme ve yargı erklerinin yetki alanları içindeki faaliyetlerinin zaman zaman birbirleriyle kesişmesi mümkün olup her erkin Anayasa tarafından belirlenmiş yetki sahasında kalması ve diğer erkin yetkisine müdahale etmemesinin sağlanması gözetilmelidir. Birliklilik Danışma Kurulunun da görevi esas itibarıyla birliklilik

hizmetleriyle ilgili konularda önerilerde bulunmaktadır. Bu bağlamda adalet hizmetlerinin sunulmasında Kurulun idari görevlerinin bulunduğu tartışmasızdır. Dava konusu kurallarda bu idari görevleri aşan herhangi bir yargısal yetkinin tanınması veya yargı erkine müdahale sonucunu doğuracak bir uygulamaya izin verilmesi söz konusu değildir. Kurulun varlığı; mahkemelerce bilirkişilerin görevlendirilmeleriyle ilişkili olmadığından, bilirkişilere verilen görevin tarafsız bir şekilde yerine getirilmesini, dolayısıyla yargılamanın adil bir şekilde sonuçlandırılmasını da engellemediğinden adil yargılanma hakkını ihlal etmemektedir.

29. Açıklanan nedenlerle kurallar Anayasa'nın 2., 36. ve 138. maddelerine aykırı değildir. İptal taleplerinin reddi gerekir.

Ç. 6754 Sayılı Kanun'un 10. Maddesinin (4) Numaralı Fıkrası ile 6100 Sayılı Kanun'un 266. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının Üçüncü Cümlesinin İncelenmesi

1. İptal Taleplerinin Gerekçeleri

30. Dava dilekçesinde 6754 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (4) numaralı fıkrasındaki "...hukuk alanı dışında..." ibaresinin, başvuru kararlarında ise 6754 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (4) numaralı fıkrası ile 6100 sayılı Kanun'un 266. maddesinin (1) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesinin iptalleri talep edilmiştir. Dava dilekçesi ve başvuru kararlarında özetle; kuralların özel bir uzmanlık gerektirmeyen ve hâkimin genel hukuk bilgisiyle çözümlenebileceği konularla sınırlı olarak uygulanabileceği, hâkimin genel hukuk bilgisiyle çözemeyeceği, hukukun ihtisaslaşma gerektiren alanlarında ise hukukçu bilirkişiye başvurabilmesi gerektiği, kuralların lafzı itibarıyla açıklık ve belirlilik ilkesine uygun olmadığından hukukçu kimselerin bilirkişilik yapamayacağı şeklinde bir algılamaya ve yoruma yol açtığı, bu durumun uygulamada bireylerin hak arama hürriyetleri yönünden bir sınırlamaya sebebiyet vereceği, bireylerin tarafı oldukları davalarda muhakemenin sonuçlandırılması ve adil bir yargılamanın gerçekleştirilebilmesi bakımından uyumsuzluk konusuyla ilgili hukukçu bilirkişinin görüşünü talep etme hakkını ortadan kaldıracak nitelik taşıdığı, kuralların bir meslek grubunu yok sayarak bu gruba yönelik kanuni yasaklama getirdiği, önceden bilirkişilik yapan hukukçuların kazanılmış haklarını ihlal ettiği, bilirkişilik için diğer meslek gruplarının lisans eğitimleri yeterli sayılırken hukuk öğrenimi görmüş kişilerin lisans eğitimlerinin yetersiz sayılmasının eşitsizliğe neden olduğu, hâkimin bilirkişi seçiminde serbest olması gerektiği, bilirkişi seçiminin sınırlandırılmasının yargı yetkisinin bağımsız mahkemelerde kullanılacağına dair hükme aykırılık teşkil ettiği, hâkimlerin delil toplama yetkisinin sınırlandırıldığı belirtilerek kuralların Anayasa'nın 2., 9., 10., 13., 36., 48., 49., 138. ve 141. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

31. 6754 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (4) numaralı fıkrası, hukuk öğrenimi görmüş kişilerin hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduklarını ve aynı maddenin (1) numaralı fıkrasında belirtilen bilirkişilik faaliyetinde bulunacak gerçek kişilerde aranan şartları taşıdıklarını belgelendirmedikleri takdirde bilirkişilik siciline ve listesine kaydedilemeyeceklerini öngörmektedir. 6100 sayılı Kanun'un 266. maddesinin (1) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesinde ise hukuk öğrenimi görmüş kişiler hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduğunu belgelendirmedikçe bu kişilerin bilirkişi olarak görevlendirilemeyecekleri düzenlenmektedir.

32. Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti, bir hukuk devleti olarak nitelendirilmiştir. Hukuk devletinin temel unsurlarından biri de *belirlilik* ilkesidir. Bu ilkeye göre yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir. Belirlilik ilkesi, hukuksal güvenlikle bağlantılı olup birey, kanundan belirli bir kesinlik içinde hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını bilmelidir. Birey ancak bu durumda kendisine düşen yükümlülükleri öngörebilir ve davranışlarını ayarlayabilir.

33. Hukuk devleti ilkesinin temel gereklerinden biri de kazanılmış haklara saygı gösterilmesidir. Kazanılmış haklara saygı, hukuk güvenliği ilkesinin bir sonucudur. Kazanılmış hak kişinin bulunduğu statüden doğan, tahakkuk etmiş, kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel alacak niteliğine dönüşmüş haktır. Kazanılmış bir haktan söz edilebilmesi için bu hakkın yeni yasadın önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması gerekir.

34. Mahkemelerin bağımsızlığı ilkesi, hâkimlerin görevlerinde bağımsız olduklarını ifade etmektedir. Hâkimlerin görevlerinde bağımsızlıkları ise onlara tanınan bir ayrıcalık olmayıp adaletin dolaylı dolaysız her türlü etki, baskı, yönlendirme ve kuşkudan uzak şekilde dağıtılması amacını gütmektedir. Yargının bir karakteri olan bağımsızlık; hâkimin çekinmeden ve endişe duymadan, Anayasa'nın öngördüğü gereklerden başka herhangi bir dış etki altında kalmadan, yansız tutumla, özgürce karar verebilmesidir.

35. İptali istenen kurallar 6754 sayılı Kanun'un 3. maddesinin (3) numaralı fıkrası ile 6100 sayılı Kanun'un 266. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde, hâkimin yargılama sırasında hukuk bilgisiyle çözebileceği konularda bilirkişiye başvurmasını yasaklayan düzenlemelerin doğal bir sonucudur.

36. Kurallara ilişkin madde gerekçelerinde de açıklandığı üzere hukuki sorunları hâkimin mesleki bilgi ve deneyimleriyle çözmesi gerektiğinden bu sorunların en yetkin kişisi hâkim olup Anayasa'nın 138. maddesinde de hukuka uygun olarak hüküm verme yetkisi hâkime tanınmıştır. Ayrıca 6754 sayılı Kanun'un kuralla ilgili madde gerekçesinde; düzenlemenin amacının hâkime verilen mutlak yargı yetkisinin -bilirkişi vasıtasıyla dahi olsa- bir başkasına devrini önlemek olduğu, hukuk kurallarını resen araştırmak, yorumlamak ve uygulamak hâkimin görevi kapsamında kaldığından uyuşmazlık hakkında bir de bilirkişi atanmasının gereksiz yere yargılama giderlerinin artmasına ve buna bağlı olarak yargılama sürelerinin uzamasına sebebiyet vereceği, salt hukuki konularda bilirkişiye ihtiyaç bulunmadığı belirtilmiştir.

37. Dava ve başvuru dilekçelerinde her ne kadar kuralların lafzı itibarıyla açık ve belirlilik ilkesine uygun olmadığı ileri sürülmüşse de kurallarda; hukuk öğrenimi görmüş kişilerin hukuk alanı dışında bir uzmanlığının bulunmaması hâlinde bilirkişilik siciline ve listesine kaydedilemeyecekleri ve dolayısıyla bilirkişi olarak görevlendirilmeyecekleri hususu herhangi bir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde açık, anlaşılabilir ve uygulanabilir şekilde ifade edilmiştir. Bu nedenle kurallarla belirlilik ilkesinin ihlal edildiği söylenemez.

38. Bilirkişi, özel veya teknik bilgiyi haiz bir meslek sahibi olarak oy ve görüşüne başvurulmuş bir kişidir ancak bilirkişilik başlı başına bir meslek değildir. 6100 sayılı Kanun'un 283. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre her yıl güncellenen tarife esas alınarak bilirkişiye harcadığı emek ve mesaisi karşılığında ücretin yanı sıra inceleme, ulaşım, konaklama ve diğer giderleri ödenir. Bu nedenle bilirkişilik, görüşüne başvurulduğu uzmanlık alanında bir meslek mensubu olmayı, emek ve çalışma karşılığı belli bir ücret ödenmeyi gerektirse de münhasıran geçim sağlanacak bir meslek olarak değerlendirilemez. Kazanılmış hak ise kişinin bulunduğu statüden doğan, tahakkuk etmiş ve kendisi yönünden kesinleşmiş, kişisel alacak niteliğine dönüşmüş haktır. Bilirkişiliğin bir meslek olmadığı da dikkate alındığında 6754 sayılı Kanun'dan önce bilirkişilik yapanlar yönünden elde edilmiş, kesinleşmiş bir haktan ve statüden söz edilemez.

39. Hâkimlik mesleğinde hukuki bilginin yanı sıra muhakeme gücü, karar vermek için bir konuyu kavrayıp karar şekline getirerek özetleme yeteneği, bilimsel ve teknolojik gelişmelere açık olmak önem taşımaktadır. Bu nedenle genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamayacağına bir yansıması olan hukuk öğrenimi görmüş kişilerin bilirkişi olarak görevlendirilemeyeceğine ilişkin kurallar Anayasa'nın 9. ve 138. maddelerine aykırılık taşımamaktadır.

40. Diğer taraftan bir hukuk devletinde kamusal her yetkinin hukuka uygun kullanılması gerektiği gibi mahkemelerin de önlere gelen uyuşmazlıklar hakkında karar verirken ilgili kanunlara uyma yükümlülüğü vardır. Anayasa'nın 138. maddesinde; hâkimlerin Anayasa'ya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verecekleri belirtilmiştir. Bu nedenle hukuk öğrenimi görmüş kişilerin -hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduğunu belgelendirmedikçe- bilirkişi olarak görevlendirilemeyeceğine dair mahkemelerin uyması gereken yasağın yargı bağımsızlığını ihlal edici nitelikte olduğu söylenemez.

41. Genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konular dışında özel veya teknik bilgiyi içeren uzmanlık gerektiren konularda bilirkişiye başvurulması adil yargılanma hakkının gereği olarak değerlendirilmelidir. Çünkü hâkim, bir delil değerlendirme vasıtası olan bilirkişi incelemesinden de yararlanarak önüne gelen sorunu çözerek adaletin gerçekleşmesini temin etmektedir. Bununla birlikte hukuk kurallarını resen araştırarak bulmak, yorumlamak ve olaya uygulamak zaten hâkimin işi olduğuna göre bu konularda bilirkişiye başvurulmasına izin verilmemesi adil yargılanma hakkının ihlali olarak değerlendirilemez.

42. Açıklanan nedenlerle kurallar, Anayasa'nın 2., 9., 36., 138. ve 141. maddelerine aykırı değildir. İptal taleplerinin reddi gerekir.

Kuralların Anayasa'nın 10., 13., 48. ve 49. maddeleriyle ilgili görülmemiştir.

D. 6754 Sayılı Kanun'un 12. Maddesinin (6) Numaralı Fıkrasının Birinci Cümlesi ile 6100 Sayılı Kanun'un 268. Maddesinin (2) Numaralı Fıkrasının Birinci Cümlesinde Yer Alan "...uzmanlık dalında..." İbaresinin İncelenmesi

1. İptal Taleplerinin Gerekçeleri

43. Başvuru kararlarında özetle, iptali istenen "...uzmanlık dalında..." ibaresinin yer aldığı kurallar ile uzmanlık alanları dışında görevlendirme yapılamayacağından hâkimin serbestçe seçim yetkisinin sınırlandırıldığı, hâkimin seçim yetkisinin bilirkişilik alanına yönelik değil bilirkişinin şahsına yönelik olarak belirlendiği, hâkimin yargılamanın mahiyetine göre hükmün oluşmasında gerekli olduğuna inandığı bilirkişiyi bilirkişilik listesi ve sicili dışından, herhangi bir bilirkişilik alanı ile sınırlamaya tabi olmaksızın görevlendirme yetkisine serbestçe sahip olması gerektiği, söz konusu yetkinin sınırlandırılmasının bağımsızlık ilkesini ihlal edeceği belirtilerek kuralların Anayasa'nın 2., 9., 36., 48., 49. ve 138. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

44. İptali istenen "...uzmanlık dalında..." ibaresinin yer aldığı kurallar, temel ve alt uzmanlık alanları Bilirkişilik Daire Başkanlığı tarafından tespit edildikten sonra bölge kurulunun hazırladığı listede bu uzmanlık alanlarına göre bilgisine başvurulacak bilirkişilerin bulunmaması hâlinde mahkemenin nasıl bilirkişi görevlendireceği ile ilgili düzenlemelerdir. Kurallar, görevlendirme yapılacak uzmanlık alanında mahkemenin bulunduğu yerdeki bölge kurulunun listesinde bilirkişinin bulunmaması üzerine diğer bölge kurullarının listelerinden bilirkişi seçilebileceğine, bu listelerde de söz konusu uzmanlık alanında bilirkişi bulunmuyorsa liste dışından bilirkişi atanmasına imkân sağlamaktadır.

45. Kurallar ile davaya bakmakta olan mahkemenin yargı çevresi içindeki bölge kurulunun listesinde görüşüne başvuracağı uzmanlık dalında bilirkişinin bulunmaması hâlinde diğer bölge kurullarının bilirkişi listelerinden, bu listelerde de bilirkişi olmaması nedeniyle liste dışından görevlendirme yapılması, 6100 sayılı Kanun'un 30. maddesindeki yargılamanın düzenli bir biçimde yürütülmesi ve 32. maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki hâkimin yargılamayı sevk ve idare edeceğine ilişkin düzenlemelerin de bir sonucudur. Söz konusu düzenlemeler ve hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları dikkate alındığında hâkimin bölge kurul listelerinde görüşüne başvuracağı uzmanlık dalında bilirkişinin bulunmaması hâlinde bizzat liste dışından görevlendirme yapmasına ilişkin kurallarda Anayasa'nın 9. ve 138. maddelerine aykırılık bulunmamaktadır.

46. Bilirkişi incelemesi, takdir delil olmakla birlikte çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren sorunların çözümünde hâkimin karar vermesine yardımcı olduğundan kurallar ile bilirkişi incelemesi hızlandırılarak karar verilmesinin geciktirilmesi önlenmektedir. Böylece bilirkişinin oy ve görüşünün alınması için kurallar ile getirilen istisnalar, mahkemenin görüşüne başvuracağı uzmanlık dalında bilirkişinin mutlaka bir şekilde tayin edilmesine imkân vererek sonuçta uzmanlık, özel veya teknik bilgiyi gerektiren sorunların çözümüne yardımcı olmakta; dolayısıyla adil yargılanma hakkının gerçekleşmesini de sağlamaktadır. Mahkemenin bulunduğu yargı çevresindeki listede başvuracağı uzmanlık

dalında bilirkişinin bulunmaması ile tanınan istisna hükümleri davaların en az giderle sonuçlandırılmasına da hizmet etmektedir.

47. Öte yandan hâkimin yargılamanın mahiyetine göre hükmün oluşturulması için herhangi bir uzmanlık alanı ve bilirkişi listesi ile sınırlandırılmaksızın serbestçe bilirkişi görevlendirme yetkisine sahip olması gerektiği, bu yetkisinin sınırlandırılmasının ise Anayasa'ya aykırılık teşkil ettiği ileri sürülmüştür. Ancak bu iddia, itiraz başvurusunun konusunu oluşturmayan, bilirkişilerin bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirkişilik bölge kurulu tarafından hazırlanan listede yer alan kişiler arasından seçileceğine ilişkin 6100 sayılı Kanun'un 268. maddenin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesine yöneliktir. Dolayısıyla itiraz konusu kurallar kapsamında 6100 sayılı Kanun'un 268. maddenin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin denetime konu yapılabilmesi mümkün değildir.

48. Açıklanan nedenlerle kurallar Anayasa'nın 2., 9., 36. ve 138. maddelerine aykırı değildir. İtirazların reddi gerekir.

Kuralların Anayasa'nın 48. ve 49. maddeleriyle bir ilgisi görülmemiştir.

V. YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI TALEBİ

49. Dava ve başvuru dilekçelerinde özetle iptali istenen kanun hükümlerinin uygulanması sonradan giderilmesi olanaksız durumların ve zararların ortaya çıkmasına neden olacağından bunların önlenmesi amacıyla Anayasa'ya açıkça aykırı olan ve iptali istenen hükümlerin iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüklerinin durdurulması talep edilmiştir.

A. 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu'nun;

1. 3. maddesinin (8) numaralı fıkrasına,

2. 4. maddesinin;

a. (2) numaralı fıkrasının (a) bendine,

b. (3) numaralı fıkrasının birinci cümlesine,

3. 10. maddesinin (4) numaralı fıkrasına,

4. 12. maddesinin, 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 176. maddesiyle değiştirilen (6) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "...uzmanlık dalında..." ibaresine,

B. 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun;

1. 266. maddesinin (1) numaralı fıkrasına 6754 sayılı Kanun'un 49. maddesiyle eklenen üçüncü cümlesine,

2. 6754 sayılı Kanun'un 50. maddesiyle değiştirilen 268. maddesinin, 694 sayılı Kanun Hükümünde Kararname'nin 161. maddesiyle değiştirilen (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "...uzmanlık dalında..." ibaresine,

yönelik iptal talepleri, 5/7/2018 tarihli, E.2017/20, K.2018/75 sayılı kararla reddedildiğinden, bu fıkra, bent, cümle ve ibarelere ilişkin yürürlüğün durdurulması taleplerinin REDDİNE, 5/7/2018 tarihinde OYBİRLİğİYLE karar verilmiştir.

VI. HÜKÜM

A. 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu'nun;

1. 3. maddesinin (8) numaralı fıkrasının,

2. 4. maddesinin;

a. (2) numaralı fıkrasının (a) bendinin,

b. (3) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin,

3. 10. maddesinin (4) numaralı fıkrasının,

4. 12. maddesinin, 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı Kanun Hükümünde Kararname'nin 176. maddesiyle değiştirilen (6) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "...uzmanlık dalında..." ibaresinin,

Anayasa'ya aykırı olmadıklarına ve iptal taleplerinin REDDİNE,

B. 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun;

1. 266. maddesinin (1) numaralı fıkrasına 6754 sayılı Kanun'un 49. maddesiyle eklenen üçüncü cümlelen,

2. 6754 sayılı Kanun'un 50. maddesiyle değiştirilen 268. maddesinin, 694 sayılı Kanun Hükümünde Kararname'nin 161. maddesiyle değiştirilen (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "...uzmanlık dalında..." ibaresinin,

Anayasa'ya aykırı olmadıklarına ve itirazların REDDİNE,

5/7/2018 tarihinde OYBİRLİğİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Burhan ÜSTÜN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ